

ΣΥΜΦΩΝΟ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ ΓΙΑ ΤΟ ΚΛΙΜΑ ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑ

Εμείς, οι δήμαρχοι που υπογράφουμε το παρόν Σύμφωνο, συμμεριζόμαστε ένα κοινό όραμα για βιώσιμο μέλλον — ανεξάρτητα από το μέγεθος του δήμου ή της θέσης του στον παγκόσμιο χάρτη. Αυτό το κοινό όραμα είναι η κινητήρια δύναμη της δράσης μας για την αντιμετώπιση των ακόλουθων αλληλένδετων προκλήσεων: μετριασμός της κλιματικής αλλαγής, προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και αιεφόρος ενέργεια. Όλοι μαζί είμαστε έτοιμοι να δρομολογήσουμε συγκεκριμένα, μακροπρόθεσμα μέτρα που προσφέρουν περιβαλλοντικά, κοινωνικά και οικονομικά σταθερό περιβάλλον στις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές. Αποτελεί συλλογική μας ευθύνη η δημιουργία περισσότερο αιεφόρων, ελκυστικών, βιώσιμων, ευέλικτων και ενεργειακά αποδοτικών περιοχών.

ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ:

Η κλιματική αλλαγή βρίσκεται ήδη σε εξέλιξη και συνιστά μία από τις μεγαλύτερες παγκόσμιες προκλήσεις της εποχής μας, που απαιτεί άμεση δράση και συνεργασία μεταξύ τοπικών, περιφερειακών και εθνικών αρχών όλης της υφελίου.

Οι τοπικές αρχές αποτελούν βασικές κινητήριες δυνάμεις της ενεργειακής μετάβασης και της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής στο πλησιέστερα στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης. Οι τοπικές αρχές έχουν, από κοινού με τις περιφερειακές και εθνικές αρχές την ευθύνη της δράσης για το κλίμα και είναι διατεθειμένες να δραστηριοποιηθούν ασχέτως από τις δεσμεύσεις των άλλων μερών. Οι τοπικές και περιφερειακές αρχές, ανεξαρτήτως κοινωνικοοικονομικών συνθηκών και τόπου, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή για τη μείωση της τρωτότητας της περιοχής τους στις διάφορες επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Μολονότι υπάρχουν ήδη σε εξέλιξη προσπάθειες για τη μείωση των εκπομπών, η προσαρμογή εξακολουθεί να συνιστά αναγκαίο και απαραίτητο συμπλήρωμα των δράσεων μετριασμού.

Ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτή μπορούν να προσφέρουν πολλαπλά οφέλη για το περιβάλλον, την κοινωνία και την οικονομία. Η από κοινού αντιμετώπιση θα δημιουργήσει νέες ευκαιρίες για την προώθηση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης. Εν προκειμένω περιλαμβάνονται: η διαμόρφωση κοινοτήτων χωρίς αποκλεισμούς, ανθεκτικών στην κλιματική αλλαγή και ενεργειακά αποδοτικών· η βελτίωση της ποιότητας ζωής· η τόνωση των επενδύσεων και της καινοτομίας· η προώθηση της τοπικής οικονομίας και η δημιουργία θέσεων εργασίας· η ενίσχυση της συμμετοχής και της συνεργασίας των ενδιαφερομένων μερών.

Τοπικές λύσεις στις ενεργειακές και κλιματικές προκλήσεις θα βοηθήσουν στην παροχή ασφαλούς, βιώσιμης, ανταγωνιστικής και οικονομικά προσιτής ενέργειας για τους πολίτες και, συνεπώς, θα συμβάλλουν στη μείωση της ενεργειακής εξάρτησης και στην προστασία των ευάλωτων καταναλωτών.

ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΣΥΜΜΕΡΙΖΟΜΑΣΤΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΟΡΑΜΑ ΓΙΑ ΤΟ 2050 ΠΟΥ ΘΑ ΣΤΟΧΕΥΕΙ:

- στην απαλλαγή των περιοχών μας από τις ανθρακούχες εκπομπές, συμβάλλοντας, κατ' αυτόν τον τρόπο, στη διατήρηση της μέσης αύξησης της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα, όπως προβλέπεται στη διεθνή συμφωνία για την κλιματική αλλαγή που επιτεύχθηκε κατά την COP 21 στο Παρίσι, τον Δεκέμβριο του 2015.
- σε περισσότερο ανθεκτικές περιοχές, ως προετοιμασία για τις αναπόφευκτες αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- στην καθολική πρόσβαση σε ασφαλείς, βιώσιμες και οικονομικά προσιτές ενεργειακές υπηρεσίες για όλους, με αποτέλεσμα τη βελτίωση της ποιότητας της ζωής και της ενεργειακής ασφάλειας.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΑΥΤΟΥ ΤΟΥ ΟΡΑΜΑΤΟΣ, ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΔΕΣΜΕΥΟΜΑΣΤΕ:

- να μειώσουμε τις εκπομπές CO₂ (και ενδεχομένως άλλων αερίων που συμβάλλουν στο φαινόμενο του θερμοκηπίου) στην έκταση των δήμων μας κατά **τουλάχιστον 40% έως το 2030**, συγκεκριμένα μέσω της βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης και της ευρύτερης χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας.
- να αυξήσουμε την ανθεκτικότητα μέσω της προσαρμογής στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.
- να συμμεριζόμαστε το όραμα, τα αποτελέσματα, την πείρα και την τεχνογνωσία μας με άλλες τοπικές και περιφερειακές αρχές εντός και εκτός της ΕΕ, μέσω άμεσης συνεργασίας και ανταλλαγών μεταξύ ομοτίμων, ιδίως στο πλαίσιο του Παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων.

Για τη μετουσίωση των δεσμεύσεων των τοπικών αρχών μας σε δράση, αναλαμβάνουμε τη δέσμευση να ακολουθούμε βήμα προς βήμα τον χάρτη πορείας που παρατίθεται στο παράρτημα Ι, συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης Σχεδίου Δράσης για την Αειφόρο Ενέργεια και το Κλίμα, και να παρακολουθούμε τακτικά την πρόοδο.

ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΑΝΑΓΝΩΡΙΖΟΥΜΕ ΟΤΙ Η ΔΕΣΜΕΥΣΗ ΜΑΣ ΑΠΑΙΤΕΙ:

- ισχυρή πολιτική ηγεσία.
- τον καθορισμό φιλόδοξων μακροχρόνιων στόχων πέραν από τις πολιτικές θητείες.
- συντονισμένη (δια)δράση μεταξύ μετριασμού και προσαρμογής μέσω της κινητοποίησης όλων των εμπλεκόμενων δημοτικών υπηρεσιών.

- διατομεακή και ολιστική εδαφική προσέγγιση·
- τη χορήγηση κατάλληλων ανθρωπίνων, τεχνικών και οικονομικών πόρων·
- τη συμμετοχή όλων των συναφών ενδιαφερόμενων φορέων εντός των περιοχών μας·
- την ενίσχυση του ρόλου των πολιτών ως βασικών καταναλωτών ενέργειας, ως «παραγωγών-καταναλωτών» (prosumers) και ως συμμετεχόντων σε ενεργειακό σύστημα ανταποκρινόμενο στη ζήτηση·
- άμεση δράση, ιδίως με «αναμφιβόλως θετικά», ευέλικτα μέτρα·
- την εφαρμογή έξυπνων λύσεων για την αντιμετώπιση των τεχνικών και κοινωνικών προκλήσεων της ενεργειακής μετάβασης·
- τακτικές αναπροσαρμογές των δράσεών μας ανάλογα με τα ευρήματα της παρακολούθησης και της αξιολόγησης·
- συνδυασμένη οριζόντια και κάθετη συνεργασία μεταξύ των τοπικών αρχών και με όλα τα άλλα επίπεδα διακυβέρνησης.

ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΕΠΙΚΡΟΤΟΥΜΕ:

- την πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να εντάξει τον μετριασμό και την προσαρμογή —τους δύο πυλώνες της καταπολέμησης της κλιματικής αλλαγής— υπό την ενιαία σκέπη της παρούσας πρωτοβουλίας και να ενισχύσει περαιτέρω τις συνέργειες με άλλες συναφείς πολιτικές και πρωτοβουλίες της ΕΕ·
- την υποστήριξη εκ μέρους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για επέκταση της εφαρμογής του μοντέλου του Συμφώνου των Δημάρχων σε άλλες περιοχές του πλανήτη μέσω του Παγκόσμιου Συμφώνου των Δημάρχων·
- την υποστήριξη εκ μέρους της Επιτροπής των Περιφερειών, ως θεσμικού εκπροσώπου των τοπικών και περιφερειακών αρχών, του Συμφώνου των Δημάρχων και των στόχων του·
- τη βοήθεια που παρέχουν κράτη μέλη, περιφέρειες, επαρχίες, πόλεις καθοδηγητές και άλλες θεσμικές δομές στις τοπικές αρχές για τη συμμόρφωση με τις δεσμεύσεις μετριασμού και προσαρμογής στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων.

ΕΜΕΙΣ, ΟΙ ΔΗΜΑΡΧΟΙ, ΚΑΛΟΥΜΕ:

– ΤΙΣ ΑΛΛΕΣ ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

- να προσχωρήσουν στην κοινότητα του Συμφώνου των Δημάρχων·
- να ανταλλάσσουν γνώσεις και να συμμετέχουν σε δραστηριότητες δημιουργίας ικανοτήτων στο πλαίσιο του Συμφώνου των Δημάρχων.

– ΤΙΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ / ΥΠΟΕΘΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ:

- να μας παρέχουν στρατηγική καθοδήγηση, πολιτική, τεχνική και οικονομική στήριξη για την ανάπτυξη, την εφαρμογή και την παρακολούθηση του σχεδίου (των σχεδίων) δράσης μας και των συναφών μέτρων·
- να μας βοηθούν στην ενθάρρυνση της συνεργασίας και σε κοινές προσεγγίσεις για αποδοτικότερη και ενοποιημένη δράση.

– ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΙΣ:

- να αναλάβουν τις ευθύνες τους στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής και να παρέχουν τη δέουσα πολιτική, τεχνική και οικονομική στήριξη για τη χάραξη και υλοποίηση των τοπικών μας στρατηγικών μετριασμού και προσαρμογής·
- να μας εντάξουν στη χάραξη και υλοποίηση των εθνικών στρατηγικών μετριασμού και προσαρμογής·
- να εξασφαλίσουν την κατάλληλη πρόσβαση σε μηχανισμούς χρηματοδότησης για τη στήριξη τοπικών δράσεων για το κλίμα και την ενέργεια·
- να αναγνωρίσουν τον αντίκτυπο των τοπικών προσπαθειών μας, να λαμβάνουν υπόψη τις ανάγκες μας και να αποτυπώνουν τις απόψεις μας στις ευρωπαϊκές και διεθνείς διεργασίες σχετικά με την προστασία του κλίματος.

– ΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΘΕΣΜΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ:

- να εδραιώσουν πλαίσια πολιτικής για την υποστήριξη της εφαρμογής των τοπικών στρατηγικών για το κλίμα και την ενέργεια και τη συνεργασία μεταξύ πόλεων·
- να μας παρέχουν την κατάλληλη επιχειρησιακή, τεχνική και διαφημιστική βοήθεια·

- να εξακολουθήσουν την ενσωμάτωση του Συμφώνου των Δημάρχων στις σχετικές πολιτικές, προγράμματα στήριξης και δραστηριότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με τη παράλληλη συμμετοχή μας στις φάσεις εκπόνησης και υλοποίησής τους·
- να συνεχίσουν να παρέχουν ευκαιρίες χρηματοδότησης για την υλοποίηση των δεσμεύσεών μας και να προτείνουν ειδικούς μηχανισμούς βοήθειας για την ανάπτυξη έργων που συμβάλλουν στην εκπόνηση, την προκήρυξη και την εκκίνηση επενδυτικών προγραμμάτων·
- να αναγνωρίσουν τον ρόλο και τις προσπάθειές μας για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν και να κοινοποιούν τα επιτεύγματά μας στη διεθνή κοινότητα.

– **ΑΛΛΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ¹:**

- να κινητοποιούν και να ανταλλάσσουν την εμπειρογνωμοσύνη, την τεχνογνωσία, την τεχνολογία και τους οικονομικούς πόρους που συμπληρώνουν και ενισχύουν τις τοπικές μας προσπάθειες, κλιμακώνουν τη δημιουργία ικανοτήτων, ενθαρρύνουν την καινοτομία και ενισχύουν τις επενδύσεις·
- να αναλάβουν δραστήριο ρόλο στην ενεργειακή μετάβαση και να μας υποστηρίζουν με τη συμμετοχή τους στις τοπικές δράσεις.

¹

Π.χ. τον ιδιωτικό τομέα, χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, την κοινωνία των πολιτών, την επιστημονική και ακαδημαϊκή κοινότητα.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΚΑΙ ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΣΥΜΦΩΝΟΥ ΤΩΝ ΔΗΜΑΡΧΩΝ

ΚΟΙΝΟΣ ΧΑΡΤΗΣ ΠΟΡΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΟΡΑΜΑ:

Προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους μετριασμού και προσαρμογής, οι υπογράφοντες το Σύμφωνο των Δημάρχων δεσμεύονται σε σειρά βημάτων:

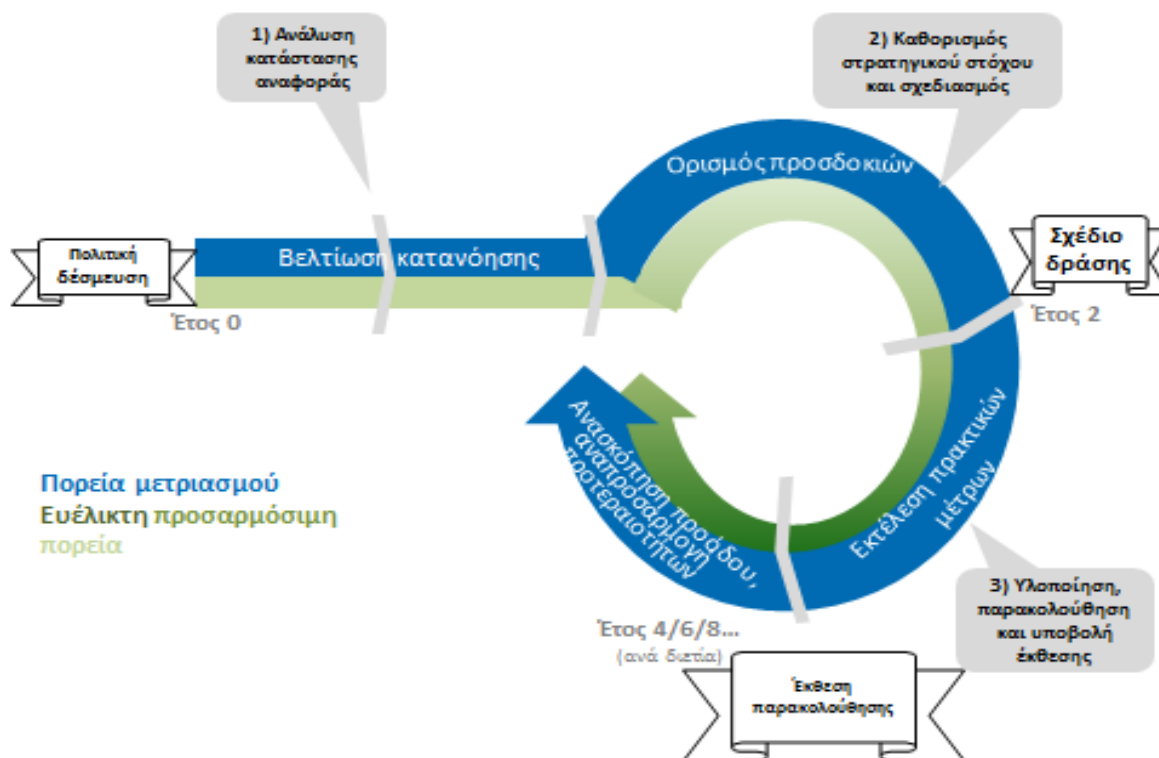
ΒΗΜΑΤΑ ΠΥΛΩΝΕΣ	ΜΕΤΡΙΑΣΜΟΣ	ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ
1) Εκκίνηση και ανάλυση κατάστασης αναφοράς	Εκπόνηση Απογραφής Εκπομπών Αναφοράς	Εκπόνηση Εκτίμησης των Κινδύνων και της Τρωτότητας από την Κλιματική Αλλαγή
2) Καθορισμός στρατηγικού στόχου και σχεδιασμός	Υποβολή Σχεδίου Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ) και ενσωμάτωση σκέψεων για τον μετριασμό και την προσαρμογή* στις σχετικές πολιτικές, στρατηγικές και σχέδια_ <u>εντός δύο ετών από την απόφαση του δημοτικού συμβουλίου</u>	
3) Υλοποίηση, παρακολούθηση και υποβολή εκθέσεων	<u>Έκθεση προόδου</u> ανά διετία από την υποβολή του ΣΔΑΕΚ στην πλατφόρμα της πρωτοβουλίας	

* Η στρατηγική προσαρμογής πρέπει να αποτελεί μέρος του ΣΔΑΕΚ και/ή να αναπτύσσεται και να ενσωματώνεται σε ένα ή περισσότερα χωριστά έγγραφα. Οι υπογράφοντες μπορούν να επιλέξουν τη μορφή της επιλογής τους —βλ. την «πορεία προσαρμογής» σε ακόλουθη παράγραφο.

Τα πρώτα δύο έτη θα τεθούν οι βάσεις για το σχέδιο, με επίκεντρο την αξιολόγηση της κατάστασης (κύριες πηγές εκπομπών και αντίστοιχες δυνατότητες μείωσης, κύριοι κλιματικοί κίνδυνοι και τα τρωτά σημεία και οι σχετικές τρέχουσες και μελλοντικές προκλήσεις), με προσδιορισμό των προτεραιοτήτων μετριασμού και προσαρμογής καθώς και των αρχικών οφελών, την ενίσχυση της συμμετοχής του δήμου και την κινητοποίηση επαρκών πόρων και ικανοτήτων για την εκτέλεση των αναγκαίων μέτρων. Τα επόμενα έτη θα επικεντρωθούν στην ενίσχυση και την κλιμάκωση των δράσεων και σχεδίων που προτείνονται για την επίσπευση των αλλαγών.

ΕΥΕΛΙΚΤΕΣ ΠΟΡΕΙΕΣ, ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΙΜΕΣ ΣΤΗΝ ΤΟΠΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ:

Το Σύμφωνο των Δημάρχων καθορίζει πλαίσιο δράσης το οποίο βοηθά τις τοπικές αρχές να μετουσιώσουν σε πραγματικότητα τις προσδοκίες μετριασμού και προσαρμογής, ενώ λαμβάνει παράλληλα υπόψη την πολυμορφία στην πράξη. Παρέχεται ευελιξία στους υπογράφοντες δήμους να επιλέξουν τον καλύτερο τρόπο εφαρμογής των δράσεών τους σε τοπικό επίπεδο. Ακόμη και αν διαφέρουν οι προτεραιότητες, οι τοπικές αρχές καλούνται να αναλάβουν δράση με ολοκληρωμένο και ολιστικό τρόπο.

– Πορεία μετριασμού

Η πορεία μετριασμού παρέχει ορισμένο βαθμό ευελιξίας στους υπογράφοντες — ιδίως για την απογραφή των εκπομπών (π.χ. έτος βάσης, βασικοί τομείς που πρέπει να αντιμετωπιστούν, συντελεστές εκπομπών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό, μονάδα εκπομπών που χρησιμοποιείται για την υποβολή εκθέσεων², κλπ.).

– Πορεία προσαρμογής

Προβλέπεται αρκετά ευέλικτη πορεία προσαρμογής, ώστε να ενσωματώνονται νέες γνώσεις και ευρήματα και να αποτυπώνονται οι μεταβαλλόμενες συνθήκες και ικανότητες των υπογραφότων. Εντός της συμφωνημένης διετούς προθεσμίας πρέπει να διενεργηθεί Εκτίμηση των Κινδύνων και

² Στους υπογράφοντες παρέχεται η δυνατότητα να επιλέγουν να αναφέρουν τις εκπομπές τους σε CO₂ (διοξείδιο του άνθρακα) ή σε ισοδύναμο CO₂. Με τη δεύτερη επιλογή έχουν τη δυνατότητα να λαμβάνουν υπόψη και τις εκπομπές άλλων αερίων του θερμοκηπίου, κυρίως CH₄ (μεθάνιο) και N₂O (υποξειδίου του αζώτου).

της Τρωτότητας από την Κλιματική Αλλαγή. Τα αποτελέσματα των εκτίμησης θα αποτελέσουν τη βάση για τον καθορισμό του τρόπου με τον οποίο κάθε περιοχή θα καταστεί ανθεκτικότερη στην κλιματική αλλαγή. Η στρατηγική προσαρμογής, που θα πρέπει να ενταχθεί στο Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος και/ή να ενσωματωθεί σε άλλα σχετικά έγγραφα σχεδιασμού, είναι δυνατόν να ενισχύεται και να αναπροσαρμόζεται με την πάροδο του χρόνου. Είναι δυνατόν να προβλεφθούν κατ' αρχάς «αναμφιβόλως θετικές» δράσεις οι οποίες να συμπληρώνονται με άλλες δράσεις με την πάροδο του χρόνου (π.χ. όταν η κατάσταση επαναξιολογείται ανά διετία, κατά τις αναθεωρήσεις του σχεδίου δράσης) — με τον τρόπο αυτό καθίσταται δυνατή η προσαρμογή σε εύλογο χρονικό διάστημα και με χαμηλότερο κόστος.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΟ, ΔΙΑΦΑΝΕΣ ΚΙΝΗΜΑ:

- **Πολιτική στήριξη:** Η δέσμευση των Δημάρχων, το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος και άλλα σχετικά έγγραφα σχεδιασμού θα κυρώνονται με ψήφισμα/απόφαση του δημοτικού συμβουλίου. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται μακροπρόθεσμη πολιτική στήριξη.
- **Ισχυρό, συνεκτικό, διαφανές και εναρμονισμένο πλαίσιο συλλογής δεδομένων και υποβολής εκθέσεων:** Η μεθοδολογία του Συμφώνου των Δημάρχων βασίζεται στην πείρα των δήμων, περιφερειών και δικτύων πόλεων και εδράζεται σε στέρεα τεχνικά και επιστημονικά θεμέλια, που αναπτύχθηκαν από κοινού με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Έχουν αναπτυχθεί κοινές μεθοδολογικές αρχές και υποδείγματα εκθέσεων, που διευκολύνουν τους υπογράφοντες στην παρακολούθηση, την υποβολή εκθέσεων και τη δημοσιοποίηση της προόδου τους, με διαρθρωμένο και συστηματικό τρόπο. Το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος που υποβάλλεται από κάθε υπογράφοντα δημοσιοποιείται μέσω του ηλεκτρονικού προφίλ του στον δικτυακό τόπο του Συμφώνου των Δημάρχων. Με τον τρόπο αυτό διασφαλίζεται η διαφάνεια, η λογοδοσία και η συγκρισιμότητα των τοπικών δράσεων για το κλίμα.
- **Αναγνώριση και ευρεία προβολή των προσπαθειών που καταβλήθηκαν:** Τα ατομικά και συλλογικά αποτελέσματα που συγκεντρώνονται με τα υποδείγματα υποβολής εκθέσεων είναι διαθέσιμα στο κοινό —συγκεκριμένα στον δικτυακό τόπο του Συμφώνου των Δημάρχων— ώστε να αποτελέσουν κίνητρο και να διευκολύνουν τις ανταλλαγές και την αυτοαξιολόγηση. Με την υποβολή δεδομένων μέσω του Συμφώνου των Δημάρχων παρέχεται η δυνατότητα στους υπογράφοντες να καταδεικνύουν τον ευρύ αντίκτυπο των επιτόπου δράσεών τους. Επιπλέον, δεδομένα που συλλέγονται μέσω του πλαισίου του Συμφώνου των Δημάρχων για την υποβολή εκθέσεων παρέχουν στους υπεύθυνους για τη χάραξη πολιτικής σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο ουσιαστική επικαιροποιημένη ενημέρωση σχετικά με τις τοπικές δράσεις.

- **Αξιολόγηση των δεδομένων που υποβάλλουν οι υπογράφωντες:** Αυτός ο έλεγχος ποιότητας συμβάλλει στη διασφάλιση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητας της πρωτοβουλίας του Συμφώνου των Δημάρχων συνολικά.
- **Αναστολή της συμμετοχής στο Σύμφωνο σε περίπτωση μη συμμόρφωσης:** Οι υπογράφωντες αποδέχονται την αναστολή της συμμετοχής τους στην πρωτοβουλία —κατόπιν γραπτής ειδοποίησης από το Γραφείο του Συμφώνου των Δημάρχων— σε περίπτωση που δεν υποβάλουν τα προαναφερόμενα έγγραφα (δηλαδή το Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος και τις εκθέσεις προόδου) εντός των καθορισμένων προθεσμιών. Η διαδικασία αυτή διασφαλίζει τη διαφάνεια, την αρτιότητα και τη δικαιοσύνη σε σχέση με άλλους υπογράφωντες που τηρούν τις δεσμεύσεις τους.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΠΛΑΙΣΙΟ

Οι υπογράφοντες το Σύμφωνο των Δημάρχων δεσμεύονται να συμμετέχουν στο κίνημα αυτό έχοντας πλήρη επίγνωση των ακολούθων:

- Η Διακυβερνητική Ομάδα για την Κλιματική Αλλαγή (IPCC) επιβεβαίωσε στην [πέμπτη έκθεση αξιολόγησης](#) ότι η κλιματική αλλαγή αποτελεί πραγματικότητα και οι ανθρωπίνες δραστηριότητες εξακολουθούν να επηρεάζουν το κλίμα της Γης·
- Σύμφωνα με τα ευρήματα της IPCC, ο μετριασμός και η προσαρμογή αποτελούν συμπληρωματικές προσεγγίσεις για τη μείωση των κινδύνων από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής σε διαφορετικές χρονικές κλίμακες·
- Οι εθνικές κυβερνήσεις συμφώνησαν, στο πλαίσιο της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (UNFCCC), στον συλλογικό στόχο να διατηρηθεί η μέση αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη αρκετά κάτω από τους 2°C σε σχέση με τα προβιομηχανικά επίπεδα·
- Οι εθνικές κυβερνήσεις συμφώνησαν, στο πλαίσιο της Διάσκεψης Ρίο+20 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, σε δέσμη [στόχων βιώσιμης ανάπτυξης](#) (ΣΒΑ)· σύμφωνα με τον ΣΒΑ7 απαιτείται από την διεθνή κοινότητα η «*διασφάλιση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτή, αξιόπιστη, βιώσιμη και σύγχρονη ενέργεια για όλους*»· με τον ΣΒΑ11 απαιτείται η «*επίτευξη ασφαλών, ανθεκτικών, βιώσιμων και χωρίς αποκλεισμούς πόλεων και οικισμών*» και με τον ΣΒΑ13 απαιτείται η «*ανάληψη επείγουσας δράσης για την καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος και των επιπτώσεών του*»·
- Η πρωτοβουλία [Βιώσιμη ενέργεια για όλους](#), που δρομολογήθηκε από τον Γενικό Γραμματέα του ΟΗΕ το 2011, επικεντρώνεται στην επίτευξη των ακόλουθων τριών αλληλένδετων στόχων έως το 2030: «*εξασφάλιση καθολικής πρόσβασης σε σύγχρονες ενεργειακές υπηρεσίες*», «*διπλασιασμός του παγκόσμιου ρυθμού βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης*» και «*διπλασιασμός του μεριδίου των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στην παγκόσμια σύνθεση των ενεργειακών πηγών*»·
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δρομολόγησε το Σύμφωνο των Δημάρχων το 2008 και, ως μια από τις βασικές δράσεις της [Στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή](#) (2013), την πρωτοβουλία «*Δήμαρχοι για την προσαρμογή*» το 2014, για να ωθήσει και στηρίξει τις τοπικές αρχές να λάβουν μέτρα για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής και την προσαρμογή σε αυτήν·
- Από καταβολής του, το Σύμφωνο των Δημάρχων έχει αναγνωριστεί —συγκεκριμένα στη [Στρατηγική για την Ενεργειακή Ένωση](#) (2015) και στην [Ευρωπαϊκή στρατηγική για την](#)

[ενεργειακή ασφάλεια](#) (2014)— ως βασικό μέσο της ΕΕ για την επίσπευση της ενεργειακής μετάβασης και τη βελτίωση της ασφάλειας του ενεργειακού εφοδιασμού·

- Η ΕΕ εξέδωσε τον Οκτώβριο του 2014 το [Πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030](#) στο οποίο καθορίζονται νέοι στόχοι για το κλίμα και την ενέργεια: μείωση κατά τουλάχιστον 40% των εγχώριων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου, τουλάχιστον 27% της ενέργειας που καταναλώνεται στην ΕΕ να προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, τουλάχιστον 27% εξοικονόμηση ενέργειας·
- Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε το 2011 τον «[Χάρτη πορείας για τη μετάβαση σε μια ανταγωνιστική οικονομία χαμηλών επιπέδων ανθρακούχων εκπομπών το 2050](#)», με στόχο να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου κατά 80-95 % έως το 2050 σε σύγκριση με το 1990. Την πρωτοβουλία αυτή επικρότησαν το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
- Η Επιτροπή των Περιφερειών της ΕΕ (ΕΤΠ) τονίζει τη σθεναρή προσήλωσή της στην περαιτέρω στήριξη της πρωτοβουλίας του Συμφώνου των Δημάρχων, π.χ. μέσω ειδικής πλατφόρμας εντός της ΕΤΠ και άλλων εργαλείων, όπως περιγράφεται στη γνωμοδότησή της σχετικά με το μέλλον του Συμφώνου των Δημάρχων (ENVE-VI- 006).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

- **Προσαρμογή:** Δράσεις για την πρόβλεψη των αρνητικών επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής, για την πρόληψη ή την ελαχιστοποίηση των ζημιών που ίσως αυτές προξενήσουν, ή για την αξιοποίηση των ευκαιριών που ενδέχεται να προκύψουν.
- **Κλιματική αλλαγή:** Κάθε αλλαγή του κλίματος με την πάροδο του χρόνου, ανεξαρτήτως αν οφείλεται σε φυσικές διακυμάνσεις ή είναι αποτέλεσμα ανθρώπινης δραστηριότητας.
- **Απογραφή των εκπομπών:** Ποσοτικός προσδιορισμός των εκπομπών αερίων που προκαλούν το φαινόμενο του θερμοκηπίου (CO₂ ή ισοδύναμο CO₂) κατά την κατανάλωση ενέργειας στο έδαφος των υπογραφόντων το Σύμφωνο των Δημάρχων κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου έτους. Καθιστά δυνατό τον εντοπισμό των κύριων πηγών εκπομπών και των δυνατοτήτων μείωσής τους.
- **Μετριάσμος:** Δράσεις για τη μείωση των συγκεντρώσεων των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου που εκλύονται στην ατμόσφαιρα.
- **Έκθεση προόδου:** Έγγραφο το οποίο δεσμεύονται να υποβάλλουν οι υπογράφοντες το Σύμφωνο των Δημάρχων κάθε δύο έτη μετά την υποβολή των οικείων ΣΔΑΕΚ και το οποίο περιγράφει τα ενδιάμεσα αποτελέσματα της εφαρμογής του ΣΔΑΕΚ. Σκοπός της έκθεσης αυτής είναι η καταγραφή της επίτευξης των προβλεπόμενων στόχων.
- **Αναμφιβόλως θετικές επιλογές (προσαρμογής):** Δραστηριότητες με άμεσα οικονομικά και περιβαλλοντικά οφέλη. Ενδείκνυνται στο πλαίσιο όλων των ευλογοφανών σεναρίων για το κλίμα.
- **Παραγωγοί-καταναλωτές (Prosumers):** Προνοητικοί καταναλωτές ενέργειας οι οποίοι, επιπλέον, αναλαμβάνουν την ευθύνη παραγωγής της ενέργειας.
- **Ανθεκτικότητα:** Ικανότητα κοινωνικού ή οικολογικού συστήματος να απορροφά τις διαταραχές διατηρώντας παράλληλα τους ίδιους βασικούς τρόπους λειτουργίας, και ικανότητα προσαρμογής σε καταπόνηση και (κλιματική) αλλαγή.
- **Εκτίμηση κινδύνου και τρωτότητας:** Ανάλυση για τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης του κινδύνου με την εξέταση των πιθανών κινδύνων και την εκτίμηση της ευαισθησίας που ενδέχεται να συνιστούν απειλή ή ζημία για τους ανθρώπους, την ιδιοκτησία, τα μέσα διαβίωσης και το περιβάλλον από τα οποία εξαρτώνται. Η ανάλυση αυτή καθιστά δυνατό τον εντοπισμό τομέων κρίσιμης σημασίας και, επομένως, παρέχει πληροφορίες για τη λήψη αποφάσεων. Η εκτίμηση είναι δυνατόν να αφορά κινδύνους που σχετίζονται με τις πλημμύρες, τις ακραίες θερμοκρασίες και τα κύματα καύσωνα, την ξηρασία και τη λειψυδρία, τις καταιγίδες και άλλα ακραία καιρικά φαινόμενα, την αύξηση των δασικών πυρκαγιών, την άνοδο της στάθμης της θάλασσας και τη διάβρωση των ακτών (κατά περίπτωση).

- **Κίνδυνος:** Πιθανότητα επιβλαβών συνεπειών ή απωλειών από κοινωνική, οικονομική και περιβαλλοντική άποψη (π.χ. ζωής, κατάστασης της υγείας, μέσων διαβίωσης, περιουσιακών στοιχείων και υπηρεσιών) που ενδέχεται να συμβούν σε συγκεκριμένο δήμο ή κοινωνία υπό συνθήκες τρωτότητας για συγκεκριμένο μελλοντικό χρονικό διάστημα.
- **Σχέδιο Δράσης Αειφόρου Ενέργειας και Κλίματος (ΣΔΑΕΚ):** Βασικό έγγραφο του Συμφώνου των Δημάρχων που περιγράφει τον τρόπο με τον οποίο επιδιώκεται η τήρηση των δεσμεύσεων που έχουν αναληφθεί. Καθορίζει δράσεις μετριασμού και προσαρμογής για την επίτευξη των στόχων, μαζί με τα χρονοδιαγράμματα και τις αρμοδιότητες που έχουν ανατεθεί
- **Τρωτότητα:** Ο βαθμός στον οποίο σύστημα είναι ευάλωτο και αδυνατεί να αντιμετωπίσει αρνητικές επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, συμπεριλαμβανομένων της κλιματικής μεταβλητότητας και των ακραίων κλιματικών συνθηκών (το αντίθετο της ανθεκτικότητας).